

Határozatok Tára

MANUEL CAMPOS SÁNCHEZ-BORDONA
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2018. április 26.¹

C-129/17. sz. ügy

**Mitsubishi Shoji Kaisha,
Mitsubishi Caterpillar Forklift Europe
kontra
Duma Forklifts,
G. S. International**

(a Hof van beroep Brussel [brüsszeli fellebbviteli bíróság, Belgium] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Előzetes döntéshozatal – Európai uniós védjegy – A védjegyoltalom tartalma – Az EGT-be irányuló párhuzamos import – A termékeknek az EGT-be való behozatalát megelőző átmárkázása”

1. Valamely megkülönböztető megjelölés védjegyként való lajstromozásától kezdve a jogosult harmadik személyekkel szemben számos olyan jogot élvez, amelyek lehetővé teszik számára az említett megjelölésre való hivatkozást a versenytársaival szemben. Éppen e jogok között szerepel a védjegynek a hozzájárulása nélkül, gazdasági tevékenység körében való használatának megtiltásához való jog.
2. Az uniós szabályozás egyébként oltalmazza a jogosult azon jogát, hogy az Európai Gazdasági Térségben (a továbbiakban: EGT) engedélyezze a védjeggyel ellátott termékek első forgalomba hozatalát. E jog gyakorlását követően megjelenik a *védjegyjog* úgynevezett *kimerülése*, amely alapján a jogosult már nem léphet fel a szóban forgó termékek későbbi elidegenítésével szemben, bizonyos meghatározott eseteket kivéve.²
3. A jelen előzetes döntéshozatali eljárásban két egyedi körülmény áll fenn együttesen:
 - Egyfelől, valamely harmadik személy a védjegyjogosult hozzájárulása nélkül távolította el (*debranding*) a védjegy megkülönböztető megjelöléseit, amelyek korábban az EGT-n belül nem forgalmazott emelőtargoncákon szerepeltek, mivel azokat vámraktározási eljárás alá vonták.
 - Másfelől e megjelölések harmadik személy általi eltávolításának célja ezen áruk EGT-be történő behozatala vagy EGT-n belüli forgalmazása azt követően, hogy azokat saját megkülönböztető megjelöléssel látták el (*rebranding*).³

¹ Eredeti nyelv: spanyol.

² E jogkimerülésre azonban nem kerül sor, ha a lajstromozott védjeggyel ellátott árukat először harmadik országokban értékesítették.

³ A továbbiakban a „márkamentesítés” és az „átmárkázás” fogalmakat használok az angolul *debrandingnek* és *rebrandingnek* nevezett eljárásokra történő hivatkozásnál, figyelembe véve, hogy alkalmanként valamilyen körülírást alkalmazok.

4. E tényállás alapján a kérdést előterjesztő bíróság a Bíróság elé terjeszti azzal kapcsolatos kétségeit, hogy a védjegyjogosultnak biztosított jogokat milyen mértékben korlátozza a megkülönböztető megjelölések területére irányadó szabályozás. Konkrétan azt kérdezi, hogy a fent leírt magatartást tanúsító harmadik személy *használta-e* a lajstromozott védjegyet, megsértve ezzel a védjegyjogosultat megillető jogokat.

I. Jogi háttér

5. Az uniós jogban a védjegyek oltalmára vonatkozó jogi szabályozásnak mind a nemzeti jogokat harmonizáló intézkedések (különösen a 2008/95/EK irányelv,⁴ amely későbbi módosításai a jelen ügyre nem vonatkoznak),⁵ mind az uniós védjegyet szabályozó rendelkezések részét képezik,⁶ amely rendelkezések azon gazdasági szereplők tekintetében hatályosak, akik ezen ipari tulajdonjogi jogcímet a kontinensre kiterjedően kívánják alkalmazni.⁷

A. A védjegyekre vonatkozó szabályozás

1. A 2008/95 irányelv

6. Az irányelv (11) preambulumbekkezdése így szól:

„A közösségi védjegy által nyújtott oltalom – amelynek rendeltetése különösen annak biztosítása, hogy a védjegyet hordozó áru vagy a védjegy alatt nyújtott szolgáltatás a védjegyjogosulttól származik – a védjegy és a megjelölés, valamint az érintett áruk vagy szolgáltatások azonossága esetén feltétlen. Az oltalom a megjelölés és a védjegy, valamint az érintett áruk vagy szolgáltatások hasonlósága esetére is kiterjed. [...]”

7. Az 5. cikk („A védjegyohtalom tartalma”) (1) és (3) bekezdése meghatározza:

„(1) A védjegyohtalom a jogosult számára kizárólagos jogokat biztosít. A kizárólagos jogok alapján a jogosult bárkivel szemben felléphet, aki engedélye nélkül gazdasági tevékenység körében használ

- a) a védjeggyel azonos megjelölést olyan árukkal, illetve szolgáltatásokkal kapcsolatban, amelyek azonosak a védjegy árujegyzékében szereplő árukkal, illetve szolgáltatásokkal;
- b) olyan megjelölést, amelyet a fogyasztók a védjeggyel összetéveszhetnek a megjelölés és a védjegy azonossága vagy hasonlósága, valamint az érintett áruk, illetve szolgáltatások azonossága vagy hasonlósága miatt; az összetéveszhetőség magában foglalja azt az esetet is, ha a fogyasztók a megjelölést gondolati képzettársítás (asszociáció) útján kapcsolhatják a korábbi védjeggyel.

[...]

4 A védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 2008. október 22-i európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2008. L 299., 25. o.).

5 A 2015. december 16-i (EU) 2015/2436 európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2015. L 336, 1. o.; helyesbítés: HL 2016. L 71., 325. o., HL 2016. L 110., 5. o.), amelynek a címe azonos az előző irányelv címével, és azt módosította, de az időbeli hatály miatt nem alkalmazható.

6 A jelen ügyben alkalmazandó változat a közösségi védjegyről szóló, 2009. február 26-i 207/2009/EK tanácsi rendelet (HL 2009. L 78., 1. o.; helyesbítés: HL 2017. L 142., 104. o.). Ennek későbbi kodifikált változata az európai uniós védjegyről szóló, 2017. június 14-i (EU) 2017/1001 európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2017. L 154., 1. o.), amely időbeli hatálya miatt szintén nem érinti a jogvita tényállását.

7 2016. március 23-tól a „közösségi” védjegyeket „európai uniós védjegyeknek” hívják, a közösségi védjegyről szóló 207/2009/EK tanácsi rendelet és a közösségi védjegyről szóló 40/94/EK tanácsi rendelet végrehajtásáról szóló 2868/95/EK bizottsági rendelet módosításáról, valamint a Belső Piaci Harmonizációs Hivatalnak (védjegyek és formatervezési minták) fizetendő díjakról szóló 2869/95/EK bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2015. december 16-i (EU) 2015/2424 európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2015. L 341., 1. o.; helyesbítés: HL 2016. L 71., 322. o., HL 2016. L 110., 4. o., HL 2016. L 267., 1. o., HL 2017. L 142., 104. o.) 1. cikkének (2) bekezdése értelmében. A továbbiakban ezekre „uniós védjegyként” utalok.

(3) Az (1) és a (2) bekezdésben szabályozott feltételek megvalósulása esetén tilos különösen

- a) a megjelölés elhelyezése az árun vagy csomagolásán;
- b) a megjelölést hordozó áru eladásra való felkínálása, forgalomba hozatala, valamint forgalomba hozatal céljából történő raktáron tartása, illetve szolgáltatás kínálása vagy annak nyújtása a megjelölés alatt;
- c) a megjelölést hordozó áruk behozatala vagy kivitele;
- d) a megjelölés használata az üzleti iratokon vagy a reklámozásban.”

8. A 7. cikk („A védjegyoltalom kimerülése”) előírja:

„(1) A védjegyoltalom alapján a jogosult nem tilthatja meg a védjegy használatát olyan árukkal kapcsolatban, amelyeket ő hozott forgalomba, vagy amelyeket kifejezett hozzájárulásával hoztak forgalomba a Közösségben.

(2) Az (1) bekezdés nem alkalmazható, ha a jogosultnak jogos érdeke fűződik ahhoz, hogy az áruk további forgalmazását ellenezze, különösen akkor, ha az áru állagát, állapotát – a forgalomba hozatalt követően – megváltoztatták, illetve károsították.”

2. A 207/2009 rendelet

9. A rendelet (9) preambulumbekkezdése értelmében:

„Az áruk szabad mozgásának elvéből adódóan a [az európai uniós] védjegy jogosultja nem tilthat el mást a védjegy használatától olyan árukkal kapcsolatban, amelyeket a védjegy alatt ő hozott forgalomba vagy az ő hozzájárulásával hoztak forgalomba az [Európai Unióban], kivéve, ha jogos érdeke fűződik ahhoz, hogy az áruk további forgalmazását ellenezze.”

10. A rendelet 9. cikke („A[z európai uniós] védjegyoltalom tartalma”) és 13. cikke („A [...] védjegyoltalom kimerülése”) egyenértékű a 2008/95 irányelv 5. és 7. cikkével.

B. Vámjogszabályok

11. A jelen ügyre az időbeli hatály miatt alkalmazandó vámraktározási eljárás a különleges eljárások egyikeként szerepelt az Unió Vámkódexéről szóló 450/2008/EK rendelet VII. címe I. fejezete („Általános rendelkezések”) 135. cikkének („Alkalmazási kör”) b) pontjában.⁸

12. Az uniós Vámkódex 141. cikke („Szokásos kezelési módok”) megállapítja:

„A vámraktározás vagy feldolgozási eljárás alá vont vagy vámszabad területen levő árukon elvégezhető a szokásos kezelési módok, amelyek az állaguk megóvását, a külalakjuk vagy eladhatóságuk javítását, illetve a forgalmazásuk vagy viszonteladásuk előkészítését szolgálják.”

⁸ A Közösségi Vámkódex létrehozásáról (Modernizált Vámkódex) szóló, 2008. április 23-i európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2008. L 145., 1. o.). Ezt időközben felváltotta az Unió Vámkódex létrehozásáról szóló, 2013. október 9-i 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2013. L 269., 1. o.; helyesbítések: HL 2013. L 287., 90. o., HL 2016. L 267., 2. o.).

13. A Vámkódex végrehajtási rendeletének⁹ 531. cikke előírja, hogy „a nem közösségi áruk a 72. mellékletben felsorolt a szokásos kezelési módok alá vonhatók”. Az említett melléklet meghatározza a „szokásos kezelési módok” fogalmát és a jelen ügy szempontjából ezek közé sorolja:

„16. csomagolás, kicsomagolás, a csomagolás megváltoztatása, lefejtés, szállítótartályokba történő egyszerű áthelyezés még akkor is, ha ez más nyolcszámjegyű KN-kódot eredményez, jelzések [helyesen: védjegyek], pecsétek, címkék, árcédulák vagy más hasonló megkülönböztető jelek rögzítése, eltávolítása és megváltoztatása.”¹⁰

C. A tisztességtelen versenyre vonatkozó szabályozás

14. Mivel nem zárható ki a tisztességtelen versenyre vonatkozó szabályozás alkalmazásának lehetősége sem, hivatkozni kell a Párizsi Egyezmény¹¹ 10 bis cikkére, amely így szól:

„(1) Az unió országai kötelesek az unió hatálya alá tartozók számára a tisztességtelen verseny ellen hathatós oltalmat biztosítani.

(2) A tisztességtelen verseny tényállását megvalósítja az ipar vagy kereskedelem tisztességtelen szokásait sértő minden versenycselekmény.

(3) Meg kell tiltani nevezetesen:

1. minden olyan természetű cselekményt, amely bármilyen módon alkalmas arra, hogy valamelyik versenytárs telepével, áruival, vagy ipari, illetve kereskedelmi tevékenységével összetévesztésre vezessen;
2. minden, a kereskedelmi tevékenység folytatása során használt olyan hamis állítást, amely valamelyik versenytárs telepének, áruinak vagy ipari, illetve kereskedelmi tevékenységének hírnevét csorbíthatja
3. minden olyan megjelölést vagy utalást, amelynek használata a kereskedelmi tevékenység során alkalmas arra, hogy a közönséget az áruk természetét, előállítási módjait, jellemzőit, használhatóságát vagy mennyiségét illetően megtéveszse.”

⁹ A Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló 2913/92/EGK tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó rendelkezések megállapításáról szóló, 1993. július 2-i 2454/93/EGK bizottsági rendelet (HL 1993. L 253., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 6. kötet, 3. o.; helyesbítés: 2. fejezet, 16. kötet, 133. o.) az alapjogvita tényállásának megvalósulása idején alkalmazandó módosított változat szerint (a továbbiakban: a Vámkódex végrehajtási rendelete).

¹⁰ Az 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek Uniós Vámkódex egyes rendelkezéseire vonatkozó részletes szabályok tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2015. július 28-i (EU) 2015/2446 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet (HL 2015. L 343., 1. o.) 180. cikke, amely rendelet időbeli hatálya miatt nem alkalmazható, a Vámkódex 220. cikkére utal, amely ugyanakkor a 71–03. mellékletéhez irányít, amely 18. pontjának szövege megegyezik az 1992. október 12-i 2913/92/EGK tanácsi rendelet (HL 1992. L 302., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 4. kötet, 307. o.) 16. pontjával.

¹¹ Az ipari tulajdon oltalmára az 1883. március hó 20-án Párizsban létesült Egyezmény, amelyet utoljára Stockholmban 1967. július 14-én vizsgáltak felül és 1979. szeptember 28-án módosítottak (*Recueil des traités des Nations unies*, 828. kötet, 11851. szám, 305. o.).

II. Az alapjogvita tényállása és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

A. A tényállás

15. A Mitsubishi Shoji Kaisha Ltd. japáni székhelyű társaság (a továbbiakban: Mitsubishi) világszerte kezeli a Mitsubishi csoport védjegy portfólióját. E minőségében az alábbi védjegyek (a továbbiakban: Mitsubishi védjegyek) jogosultjaként jár el:

- két uniós védjegy: az egyik a 2001. szeptember 24-én lajstromozott MITSUBISHI szóvédjegy, a másik pedig a 2000. március 3-án lajstromozott ábrás védjegy, amelynek ábrája e bekezdés végén látható; mind a két védjegyet a 12. osztályba tartozó áruk, egyébek mellett gépjárművek, elektromos járművek és emelőtargoncák vonatkozásában lajstromozták;

- két, 1974. június 1-jén lajstromozott belnelux védjegy: az egyik a MITSUBISHI szóvédjegy, a másik pedig az uniós ábrás védjeggyel képileg megegyező ábrás védjegy; mind a kettő egyébek mellett a 12. osztályba tartozó termékekre vonatkozik, ideértve a járműveket és a szárazföldi közlekedési eszközöket.

16. A hollandiai székhelyű Mitsubishi Caterpillar Forklift Europe BV (a továbbiakban: MCFE) kizárólagos joggal rendelkezik arra, hogy az EGT-ben Mitsubishi védjegy megjelöléssel emelőtargoncákat gyártson és hozzon forgalomba. Az MCFE hivatalos forgalmazókkal dolgozik, akik a targoncákat az EGT-ben értékesítik. E területen kívül Mitsubishi emelőtargoncákat főként a Mitsubishi Heavy Industries Ltd. gyárt, amely szintén a Mitsubishi csoport tagja, de a védjegyeket kezelő cégtől független társaság.

17. A belgiumi székhelyű Duma Forklifts NV (a továbbiakban: Duma) főtevékenységébe egyébek mellett Mitsubishi, Caterpillar, Nissan és Toyota márkájú, új és használt emelőtargoncák globális szintű felvásárlása és értékesítése tartozik. Emellett „GSI”, „GS”, illetve „Duma” néven saját emelőtargoncákat is gyárt, és az emelőtargoncák, kotrógépek, kistraktorok és rakodógépek nagykereskedőjeként is tevékenykedik, amelyeket mind az EGT-ben, mind azon kívül értékesít. Az 1990-es évek közepéig a Mitsubishi emelőtargoncák hivatalos belgiumi forgalmazói hálózatába tartozott.

18. A szintén belgiumi székhelyű G.S. International BVBA (a továbbiakban: GSI) a Dumához kapcsolódik, amellyel azonos a vezetője és a székhelye. A GSI emelőtargoncákat épít és javít, amelyeket a pótalkatrészekkel együtt nagykereskedőként importál és exportál a világpiacra. A targoncáknak a hatályos európai szabványokhoz való igazításával is foglalkozik és azokat saját sorozatszámokkal látja el. Bizonyos átalakításokat követően a GSI a gépeket a Duma számára szállítja, az általa kibocsátott EU-megfelelőségi tanúsítvánnyal.

19. Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat szerint 2004. január 1. és 2009. november 12. között a Duma és a GSI tiltott – azaz a Mitsubishi védjegyek jogosultjának hozzájárulása nélküli – párhuzamos kereskedelmet folytattak, olyan targoncák tekintetében, amelyeken szerepeltek az említett védjegyek. E magatartás azonban nem képezi az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések tárgyát.

20. 2009. november 20-tól kezdve azonban a Duma és a GSI azonos típusú targoncákat vásároltak a Mitsubishi csoport egyik vállalatától és azokat vámraktározási eljárás alá vonták. Az említett eljárás ideje alatt mindkét vállalkozás:

- teljesen márkamentesítette a gépeket, amelyekről eltávolították a Mitsubishi védjegyeket;

- elvégezték a targoncák uniós szabványok szerint történő átalakításához szükséges módosításokat;
- a targoncákon a saját védjegyeiket helyezték el és a sajátjukra cserélték a rendszámablákat és a sorozatszámokat;
- végül, a járműveket behozták az EGT-be és harmadik országokba, és ott értékesítették őket.

B. A nemzeti bíróságok előtti eljárás

21. 2008. november 10-én a Mitsubishi és az MCFE keresetet terjesztett a Rechtbank van koophandel te Brussel (brüsszeli kereskedelmi bíróság, Belgium) elé, és a Dumával és a GSI-vel szemben felrótt, párhuzamos importra, márkamentesítésre és az átmárkázásra irányuló cselekmények abbahagyásának elrendelését kérte. 2010. március 17-i ítéletével az említett bíróság a keresetet mint megalapozatlant elutasította.

22. A Mitsubishi és a MCFE fellebbezést nyújtott be az elsőfokú ítélet ellen. Röviden arra kérték a Hof van beroep Brussel (brüsszeli fellebbviteli bíróság, Belgium), hogy az ítéletet helyezze hatályon kívül, és tiltsa meg a Mitsubishi védjegyekkel ellátott emelőtargoncák, valamint ugyanezen márkamentesített járművek párhuzamos kereskedelmét.

23. A fellebbező felek arra hivatkoznak, hogy a targoncák márkamentesítésének és átmárkázásának gyakorlata, valamint ezt követően az EGT-be történő behozataluk sérti a védjegyjogaikat. A termék eredetére utaló funkció figyelmen kívül hagyása mellett a vitatott magatartás sérti a védjegyjogosult azon alapvető jogát is, hogy a védjeggyel megjelölt áruk EGT-beli első forgalomba hozatalát is nyomon kövesse. A vámraktár nem válhat vámszabadterületté, és a termékek a márkamentesítést, illetve átmárkázást követően is Mitsubishi targoncák maradnak a fogyasztó számára.

24. A Duma és a GSI tagadják, hogy megsértenék a Mitsubishi jogait. A vámraktározás során eltávolított védjegyek ázsiai, és nem európai védjegyek voltak. Továbbá, mivel a targoncákat a hatályos uniós szabványok szerint alakították át, ők e járművek gyártóinak minősülnek, következésképpen jogosultak a járműveken saját védjegyeiket elhelyezni.

25. Ugyanazon végzésben, amely az előzetes döntéshozatalra utalást tartalmazza, a fellebbviteli bíróság már (részben) helyt adott a Mitsubishi és az MCFE kereseteinek a 2009. november 20. előtti tényekkel kapcsolatban. Azonban kétségei vannak azzal kapcsolatban, hogy a védjegybitorlási keresetek érvényesíthetők-e az említett időpontot követően tanúsított magatartásokra, nevezetesen azon magatartásokra, amelyek a Mitsubishi védjegyek eltávolításában, a Duma és GSI egyéb saját védjegyeire történő lecserélésében, és a járművek rendszámainak és sorozatszámának eltávolításában álltak. Véleménye szerint a Bíróság még nem foglalt állást a márkamentesítés olyan gyakorlatáról, ahogyan azt a Duma és a GSI végzi.

26. Ilyen körülmények között, a Hof van beroep Brussel (brüsszeli fellebbviteli bíróság, Belgium) előzetes döntéshozatal céljából az alábbi kérdéseket terjesztette a Bíróság elé:

- „1) a) Kiterjed-e a 2008/95/EK irányelv 5. cikke, illetve a [...] 207/2009/EK tanácsi rendelet [...] 9. cikke a védjegyjogosult azon jogára, hogy fellépjen az ellen, hogy harmadik személy a hozzájárulása nélkül minden, az árun elhelyezett, a védjeggyel azonos megjelölést eltávolít (*debranding*), amennyiben olyan árukról van szó, amelyek – mint a vámraktározás alá vont áruk – az Európai Gazdasági Térségben még nem kerültek forgalmazásra, és a harmadik személyek általi eltávolítás az áruknak az Európai Gazdasági Térségbe történő behozatalára vagy az Európai Gazdasági Térségben történő forgalomba hozatalára tekintettel történik?

- b) Függetlenül az 1. a) kérdés megválaszolására, hogy az áruk az Európai Gazdasági Térségbe történő behozatala vagy az Európai Gazdasági Térségben történő forgalomba hozatala a harmadik személy által elhelyezett saját megjelöléssel történik (*rebranding*)?
- 2) Befolyásolja-e az 1. kérdés megválaszolását, hogy az így behozott vagy forgalomba hozott árukat a külső megjelenés vagy forma alapján az érintett átlagfogyasztó még így is a védjegyjogosulttól származóként azonosítja?”

III. A Bíróság előtti eljárás és a felek álláspontjai

A. Az eljárás

27. Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat 2017. március 13-án érkezett a Bíróság Hivatalához, majd a Mitsubishi, a Duma, a német kormány és a Bizottság nyújtott be írásbeli észrevételeket.

28. 2018. február 8-án tárgyalást tartottak, amelyen a Mitsubishi, a Duma és a Bizottság képviselői vettek részt.

B. A felek érveinek összefoglalása

29. A Mitsubishi¹² érvelése szerint az egyetlen ok, amely miatt a Duma és a GSI az EGT-n kívülről származó emelőtargoncákat a leírtak szerint átalakítja, hogy elkerülje a védjegy jog kimerülésére vonatkozó szabályokat. Azt javasolja, hogy a 2008/95 irányelv 5. cikkét és a 2007/2009 rendelet ezzel azonos rendelkezését (9. cikk) úgy értelmezzék, hogy e rendelkezések a védjegyjogosult számára biztosítják azon jogot, hogy fellépjen az ellen, hogy harmadik személy a hozzájárulása nélkül az áruk elhelyezett megjelölést eltávolít, amennyiben olyan árukról van szó, amelyek – mint a vámraktározás alá vont áruk – az EGT-n belül még nem kerültek forgalmazásra.

30. Azt is hangsúlyozza, hogy a 2008/95 irányelv 5. cikkének (3) bekezdésében és a 2007/2009 rendelet 9. cikkének (2) bekezdésében foglalt, a védjegyhasználat azon eseteinek felsorolása, amelyeket a jogosult megtilthat, nem kimerítő jellegű.¹³ Véleménye szerint a jogosult azon joga, hogy az első forgalomba hozatal nyomán kövesse, a védjegy jog egyik különös célját képezi.¹⁴ Bár a termékeknek a felfüggesztő eljárás alá vonása nem minősül védjegyhasználatnak, ez nem jelent engedélyt azon átalakításhoz, amelynek egyetlen célja a jogosultnak a piaci forgalomba hozatal felügyeletéhez való jogának megkerülése.

¹² Az MCFE nem nyújtott be észrevételeket a jelen előzetes döntéshozatali eljárásban.

¹³ Hivatkozással a 2002. november 12-i Arsenal Football Club ítéletre (C-206/01, EU:C:2002:651), 38. pont; 2007. január 25-i Adam Opel ítéletre (C-48/05, EU:C:2007:55), 16. pont.

¹⁴ E tekintetben idézi: 2011. szeptember 22-i Interflora és Interflora British Unit ítélet (C-323/09, EU:C:2011:604), 38. pont; 2015. július 16-i TOP Logistics és társai ítélet (C-379/14, EU:C:2015:497) 32. pont.

31. Egyébként e műveletek szerinte sértik a védjegy funkcióit, mind a termék származásának és minőségének biztosítására irányuló funkciót,¹⁵ mind a befektetésre¹⁶ és reklámozásra¹⁷ vonatkozó funkcióit. Irrelevánsnak tekinti az importőr megjelölésével történő új márkázást, és azt is, hogy a fogyasztó úgy tekinti, hogy a Mitsubishi gyártja a targoncákat. Ez utóbbi körülmény egyébként azt is jelenti, hogy ezáltal a fogyasztó számára azt a benyomást keltik, hogy üzleti kapcsolat áll fenn az eredeti védjegy jogosultjával, így a Duma és a GSI szerinte kihasználja a gyártó védjegyeit, megsértve annak jóhírnevét.¹⁸

32. A Duma ezzel szemben az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekre nemleges válasz adását támogatja. Érvelését arra alapítja, hogy nem valósul meg a Mitsubishi valamelyik európai védjegyével azonos vagy ahhoz hasonló megjelölés használata, mivel a gépeket csak az említett védjegyek eltávolítását követően hozzák be az Unióba.¹⁹ Alkalmazhatónak véli a Bíróság azon ítélkezési gyakorlatát, amelynek értelmében a védjegyjogosult nem léphet fel a vámraktározási eljárás során a védjeggyel ellátott olyan eredeti termékek Unióba való beléptetésével szemben, amelyeket korábban nem hoztak forgalomba az EGT-n belül.²⁰

33. Emlékeztet arra, hogy az ítélkezési gyakorlat szerint a védjegyjogosult csak a védjeggyel ellátott termékek szabad forgalomba bocsátása ellen léphet fel, vagy ha igazolja, hogy az árukat az EGT-n belül kívánta eladni vagy felkínálni, amely szükségszerűen az e területen való forgalomba hozatalt jelentené.²¹ Hangsúlyozza azonban, hogy a jogosult e joga csak olyan esetekre terjed ki, amikor a termékeket a védjeggyel ellátva vezetik be a piacra.²² Ezért a Mitsubishi védjegyekkel azonos vagy azokhoz hasonló megjelölés használatának hiányában a Duma tagadja, hogy az átlagfogyasztó általi észlelésnek bármilyen jelentősége lenne.

34. A német kormány az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekre szintén nemleges válasz adását támogatja. A 2008/95 irányelv 5. cikkének és a 207/2009 rendelet 9. cikkének szó szerinti szövegéből az következik, hogy a védjegy által biztosított jogok gyakorlása a védjegy „használatát” feltételezi, amelyet mind a két rendelkezés azonosan értelmez.²³ A rendszertani megközelítéssel ugyanerre az eredményre juthatunk, mivel azok a példák, amelyekről a két rendelkezés a védjegyjogosult engedélyéhez kötött *használatként* rendelkezik, azt eredményezik, hogy a megjelölést, ilyen minőségében, a kereskedelmi forgalomban meg kell jeleníteni, és ez nem történik meg, ha a védjegyet teljes egészében eltávolítják a termékről. Nem zárja ki azonban, hogy a védjegyjogosult az átmárkázott termékek behozatala elleni fellépéshez a tisztességtelen versenyre irányadó szabályokra hivatkozzon.

15 Többek között megemlíti: 1997. november 11-i Loendersloot ítélet (C-349/95, EU:C:1997:530), 24. pont; 2011. július 12-i L'Oréal és társai ítélet (C-324/09, EU:C:2011:474), 81. pont.

16 2011. szeptember 22-i Interflora és Interflora British Unit ítélet (C-323/09, EU:C:2011:604), 62. pont.

17 2010. március 23-i Google France és Google ítélet (C-236/08–C-238/08, EU:C:2010:159), 92. pont.

18 Többek között az alábbi ítéleteket hozza fel példának: 1999. február 23-i BMW-ítélet (C-63/97, EU:C:1999:82), 51. pont; 2011. július 14-i Viking Gas ítélet (C-46/10, EU:C:2011:485), 37. pont.

19 Többek között az alábbi ítéletekre hivatkozik: 2005. október 18-i Class International ítélet (C-405/03, EU:C:2005:616), 71. és 72. pont; 2011. december 1-jei Philips és Nokia ítélet (C-446/09 és C-495/09, EU:C:2011:796), 57. pont.

20 Többek között az alábbi ítéleteket idézi: 2005. október 18-i Class International ítélet (C-405/03, EU:C:2005:616) 50. pont; 2011. december 1-jei Philips és Nokia ítélet (C-446/09 és C-495/09, EU:C:2011:796), 56. pont.

21 A 2005. október 18-i Class International ítéletre hivatkozik (C-405/03, EU:C:2005:616), 71. és 72. pont.

22 Többek között, 2005. október 18-i Class International ítélet (C-405/03, EU:C:2005:616), 58. és 60. pont; 2006. november 9-i Montex Holdings ítélet (C-281/05, EU:C:2006:709), 26. pont.

23 A 2009. február 19-i UDV North America ítéletre hivatkozik (C-62/08, EU:C:2009:111), 42. pont.

35. A német kormány szerint a teljes márkamentesítés nem sérti a védjegy egyik funkcióját sem.²⁴ A jelen ügyben az áruknak az EGT-n belül történő első forgalomba hozatala nyomon követéséhez való jog megsértéséről még kevésbé beszélhetünk, mivel a védjegy jog nem biztosít oltalmat a védjegy jogosult számára a termékek forgalmazásával szemben azok megjelölésétől függetlenül.²⁵ Ilyen összefüggésben kizárja, hogy a Portakabin ítélet²⁶ megdönthetné e megállapításokat, hiszen az említett jogvita nem a védjegy teljes eltávolításáról, hanem annak valamely harmadik személy által reklámban történő felhasználásáról szólt.

36. A Bizottság az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekre igenlő válasz adását támogatja. Abból indul ki, hogy az uniós jog nem ismeri a jog nemzetközi kimerülését, amely alapján a jelen ügyben az EGT-n belüli értékesítés hiányában a jogosult felléphet a védjegyével ellátott áruknak az említett területen történő forgalmazásával szemben.²⁷ Úgy véli tehát, hogy bár az áruk tekintetében harmadik személy által végzett olyan eljárás, mint a vámraktározási eljárás alá vonás, nem jelenti a védjegy jogosult kizárólagos jogának megsértését,²⁸ nem ez a helyzet, ha az Unión belül végeznek meghatározott olyan kereskedelmi ügyleteket, mint a felkínálás vagy a hirdetés, vagy ha indokolt az attól való félelem, hogy a termékeket az EGT felé terelik.²⁹

37. A Bizottság véleménye szerint a Duma és a GSI arra használta a vámraktározási eljárást, hogy az emelőtargoncákat behozatal céljából bevezesse az EGT területére, amely esetben nincs jelentősége annak, hogy az áru márkamentesítését a tisztességtelen verseny szempontjából jogellenesnek lehetne-minősíteni.

IV. Az elemzés

A. Az előzetes döntéshozatalra utalás és előzetes észrevételek

38. A kérdést előterjesztő bíróság arra szeretne választ kapni, hogy a 2008/95 irányelv 5. cikke és a 207/2009 rendelet 9. cikke lehetővé teszik-e a Mitsubishi számára, hogy felléphessen az emelőtargoncákon található védjegyek olyan módon történő eltávolításával szemben, ahogyan azt a Duma és a GSI is tette.

39. Mivel a védjegy jogosult hozzájárulásának hiánya és a kereskedelmi forgalomban történő alkalmazás (azaz az említett két rendelkezés alkalmazási feltételei közül kettő) nem vitatott, a kérdés alapvetően arra összpontosul, hogy sor került-e a vitatott védjegyek *használatára*. Megpróbálok elmagyarázni, hogy miért nem gondolom, hogy az megvalósult volna (B. szakasz).

24 A 2010. március 23-i Google France és Google ítéletre hivatkozik (C-236/08–C-238/08, EU:C:2010:159), 75. és 77. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

25 E tekintetben a gyógyszerek átcsomagolására szóló ítélkezési gyakorlatra hivatkozik, amely hangsúlyozza annak szükségességét, hogy az eredeti védjegyek valamilyen módon szerepelnie kell ahhoz, hogy a jogosultja felléphessen az átcsomagolt termék forgalmazásával szemben, kifejezett hivatkozással a 2002. április 23-i Boehringer Ingelheim és társai ítéletre (C-143/00, EU:C:2002:246), 7. pont.

26 2010. július 8-i ítélet (C-558/08, EU:C:2010:416), 86. pont.

27 Többek között megemlíti az 1998. július 16-i Silhouette International Schmied ítéletet (C-355/96, EU:C:1998:374), 31. pont; 2005. október 18-i Class International ítéletet (C-405/03, EU:C:2005:616), 33. pont.

28 Többek hivatkozik a 2011. december 1-jei Philips és Nokia ítéletre (C-446/09 és C-495/09, EU:C:2011:796), 56. pont; 2015. július 16-i TOP Logistics és társai ítéletre (C-379/14, EU:C:2015:497), 34. pont.

29 Többek között hivatkozik a 2005. október 18-i Class International ítéletre (C-405/03, EU:C:2005:616), 58. pont; 2011. július 12-i L'Oréal és társai ítéletre (C-324/09, EU:C:2011:474), 67. pont.

40. A Duma és a GSI azon eljárása, miszerint a márkamentesítést követően az emelőtargoncákon elhelyezték saját megjelölésüket, míg azok a vámraktározási eljárás alatt álltak, csupán jogi csel arra, hogy kikerüljék a védjegyjogosultnak a termékek párhuzamos importjának megtiltásához való azon jogát, amely az uniós jogrendben a nemzetközi kimerülés elismerésének hiánya értelmében a jogosultat megilleti. Ez a Mitsubishi álláspontja, amelyre a kérdést előterjesztő bíróság hivatkozik. Második lépésben tehát meg kell vizsgálni, hogy a jogkijátszás vagy csalás megvalósult-e a védjegyjogosult jogainak sérelmére (C. szakasz).

41. Végül érdemes röviden utalni a tisztességtelen versenyről szóló szabályokra, amelyek választ nyújthatnának az olyan magatartásokkal szemben, mint amelyet a jelen ügyben tanúsítottak (D. szakasz).

42. Az elemzésem megkezdése előtt két észrevételt kell tennem. Az első szerint a kérdés megválaszolása azt igényli, hogy a jogvitát a megjelölés használatának (vagy használata hiányának) kérdése felé, azaz a 2008/95 irányelv és a 207/2009 rendelet azon rendelkezései felé kell terelni, amelyek a védjegyjogosult jogait szabályozzák. Véleményem szerint e rendelkezések, és nem a vámjogi szabályok azok, amelyek megadhatják a választ az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kulcsfontosságú kérdésre, amely pontosan az irányelv 5. cikkével és a rendelet 9. cikkével kapcsolatos.

43. A második észrevétel szerint, az ügy iratai és a tárgyaláson kifejtettek alapján a Duma által forgalmazott emelőtargoncákat, bár azok eredetileg a Mitsubishitől származtak és e cég védjegyeit hordozták, a vámraktározási eljárás alatt a szerkezetük tekintetében átalakították. A Duma e módosításokkal a járműveket az uniós jog sajátos biztonsági és környezetvédelmi követelményeinek kívánta megfeleltetni, hogy utána az EGT-n belül forgalomba hozhassa azokat. A forgalomba hozatalra már a Duma saját védjegyei alatt került sor, amely a fogyasztók előtt azon targoncákért felelős társaságként jelenik meg, amelyek értékesítést követő vevőszolgálatát a Mitsubishivel versenyben látja el.

B. A Mitsubishi védjegyek „használatának” minősülő márkamentesítésről

1. A védjegyjogosult jogai

44. A Bíróság szavait idézve, „az irányelv^[30] 5. cikke (1) bekezdésének első mondata szerint a védjegyoltalom a jogosult számára kizárólagos jogot biztosít. Ugyanezen bekezdés a) pontja értelmében e kizárólagos jog alapján a jogosult bárkivel szemben felléphet, aki engedélye nélkül gazdasági tevékenység körében használ a védjeggyel azonos megjelölést olyan árukkal, illetve szolgáltatásokkal kapcsolatban, amelyek azonosak a védjegy árujegyzékében szereplő árukkal, illetve szolgáltatásokkal”.³¹

45. Mindemellett a Bíróság szintén pontosította, hogy a [89/104] „irányelv 5. és 7. cikkében a közösségi jogalkotó a közösségi jogkimerülés elvét fektette le, azaz a védjegyoltalom alapján a jogosult nem tilthatja meg a védjegy használatát olyan árukkal kapcsolatban, amelyeket ő hozott forgalomba, vagy amelyeket kifejezett hozzájárulásával hoztak forgalomba a Közösségben. E rendelkezések elfogadásával [az uniós] jogalkotó nem hagyta meg a tagállamoknak azt a lehetőséget, hogy maguk rendelkezzenek nemzeti jogukban a jogkimerülésről olyan esetekben, amikor az árukat harmadik országokban hozzák forgalomba (1998. július 16-i Silhouette International Schmied ítélet, C-355/96, [EU:C:1998:374], 26. pont)”.³²

30 A védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1988. december 21-i 89/104/EGK első tanácsi irányelv (HL 1989. L 40., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 1. kötet, 92. o.).

31 2007. szeptember 11-i Céline ítélet (C-17/06, EU:C:2007:497), 14. pont.

32 2001. november 20-i Zino Davidoff és Levi Strauss ítélet (C-414/99–C-416/99, EU:C:2001:617), 32. pont.

46. A jelen jogvita szempontjából be kell határolni az EGT-n belül történő első forgalomba hozatal nyomom követéséhez való jogot: „az árukat eljuttatása az egyik vámhivatalból a másikba, illetőleg, hogy az áruk vámfelügyelet alatt álló raktárban történő elhelyezései [...] ilyen minőségükben nem nevezhetők áruk Unión belüli forgalomba hozatalának.”³³

47. Az említett előfeltevésből következik, hogy „a felfüggesztő vámeljárás alá vont áruk az ilyen eljárás alá vonás pusztán tényénél fogva nem sérthetnek az Unióban alkalmazandó szellemi tulajdonjogot”.³⁴ Kizárólag a védjeggyel ellátott termékek harmadik személyek számára az EGT-n belül történő eladásra való felkínálása vagy eladása esetén sérülhet a jogosult kizárólagos joga.

2. A „használat” fogalmának értelmezése

48. A Bíróság a védjegyjogot sértő használatként kizárta a kereskedők között a versengő védjegy példaként való szóbeli említését;³⁵ a gépjárművek javításához és karbantartásához szükséges kiegészítő és pótalkatrészekre vonatkozó hirdetéseket;³⁶ és a kereskedelmi cégjelzéseket, feltéve hogy az üzleti tisztesség követelményeivel összhangban vannak.³⁷ Mostanáig azonban (ha nem tévedek) nem foglalkozott a jelen üggyhöz hasonló feltételek között a „használat hiányának” fogalmával.

49. A Portakabin ítéletben³⁸ többé-kevésbé hasonló magatartást vizsgáltak, de egy megkülönböztető kulcs tényezővel, amely a védjegynek a hirdetés céljából történő olyan alkalmazása volt, amelyhez a jogosult nem adta hozzájárulását.³⁹ A Bíróság úgy vélte, hogy a védjegyjogosult jogosult fellépni a hirdetővel szemben a hirdetés *e védjeggyel azonos vagy ahhoz hasonló azon kulcsszó alapján* történő megvalósulása ellen, amelyet e hirdető a jogosult hozzájárulása nélkül választott ki. A nemzeti bíróság azon kérdése, amely az ügyben az oltalom alatt álló megjelölés internetes hirdetésben való felhasználásáról, és éppen az eltávolítással kapcsolatos bármilyen megbeszélés hiányáról szólt, tanulságosnak bizonyul. Az ítéletben nem szerepel, hogy a védjegyjogosult vállalkozás hivatkozott-e annak a márkamentesítés és az átmárkázás gyakorlatával való megsértésére.

a) Szó szerinti értelmezés

50. Szemantikai szempontból első ránézésre a *használni* szó azt jelenti, hogy „valamely dolgot valamire alkalmaznak”. A védjegynek valamely gyártó termékeinek azonosítására való alkalmazása tehát ugyanezen védjegy használatának minősül.

51. Ezzel szemben érthető módon a védjegy meghatározott termékről való törlése és eltávolítása a megkülönböztetésre alkalmas megjelölés használatának ellenkezőjét jelenti. Egyetértek tehát a német kormánnyal⁴⁰ abban, hogy a védjegy teljes eltávolítása nem minősülhet a védjegy *használatának*. Nehezen jelenthető ki, hogy ha valamely terméket megfosztanak azon védjegytől, amely addig a többi terméktől azt megkülönböztette, akkor az e magatartást megvalósító személy továbbra is az áru származásának azonosító tényezőjeként használja a már eltüntetett megjelölést.

33 2011. december 1-jei Philips és Nokia ítélet (C-446/09 és C-495/09, EU:C:2011:796), 55. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

34 Uo., 56. pont.

35 2002. május 14-i Hölterhoff ítélet (C-2/00, EU:C:2002:287), 14–16. pont.

36 1999. február 23-i BMW-ítélet (C-63/97, EU:C:1999:82), 37–42. pont.

37 2007. szeptember 11-i Céline ítélet (C-17/06, EU:C:2007:497).

38 2010. július 8-i ítélet (C-558/08, EU:C:2010:416), 86. pont.

39 A védjegyjogosult fel kívánt lépni az ellen, hogy „harmadik személy a védjeggyel azonos vagy ahhoz hasonló, a harmadik személy által az említett védjegyjogosult hozzájárulása nélkül internetes reklámszolgáltatás keretében kiválasztott kulcsszó alapján olyan árukra vagy szolgáltatásokra vonatkozó hirdetést jelenítsen meg, amelyek az említett védjegy árujegyzékében szereplő árukkal vagy szolgáltatásokkal azonosak vagy azokhoz hasonlóak”.

40 Az írásbeli észrevételeinek 19. és 20. pontja.

52. A védjegy használatának „gazdasági tevékenység” körében kell történnie a 2008/95 irányelv 5. cikke (1) bekezdésének és a 207/2009 rendelet 9. cikke (1) bekezdésének rendelkezése szerint. Az ítélkezési gyakorlat több alkalommal kimondta, hogy e kifejezés a gazdasági előnyre törekvő kereskedelmi tevékenység keretében, és nem magáncélú használat során megvalósuló használatra utal.⁴¹ Így tehát a védjegy azon termékekről való eltávolítása, amelyeken azt korábban feltüntették, e védjegy hiányát eredményezi a piacon, azaz a kereskedelmi forgalomban, a fogyasztó ezért azt nem észlelheti.

53. Ahogyan a Duma azt állítja, csak két olyan eset áll fenn, amelyeknél a megkülönböztető megjelölés olyan *használatnak* tekinthető, amely alkalmas a védjegyjogosult jogainak megsértésére: a) ha a védjegy magának a terméknek a térbeli formája lenne, amelyet a 2008/95 irányelv 3. cikke (1) bekezdésének b), c) és e) pontja szerinti feltétlen kizáró okok vizsgálatát követően lajstromoztak;⁴² és b) ha valamely, védjegyként lajstromozott szín változtatás nélküli használata révén megkülönböztető képességre tett volna szert.⁴³ Egyik eset sem felel meg a jelen ügynek.

b) Rendszertani értelmezés

54. Rendszertani szempontból célszerű a 2008/95 irányelv 5. cikkének (3) bekezdésére és a 207/2009 rendelet 7. cikkének (3) bekezdésére összpontosítani. E rendelkezések a védjegyjogosult hozzájárulása nélküli tiltott használat eseteinek pontos meghatározásánál nem említik az abban megnyilvánuló magatartást, hogy eltávolítják az árukról azokat a megjelöléseket, amelyeket az áruk korábban tartalmaztak.

55. A használat azon fajtáinak felsorolása, amelyeket a védjegyjogosult megtilthat, ahogy azt az említett két cikk is magában foglalja, *nem kimerítő jellegű*.⁴⁴ Amint azt azonban a német kormány megállapítja, a védjegy eltávolításának e felsorolásból való kihagyása természetes, hiszen: a feltehetően használt megjelölésnek mindkét rendelkezés logikája szerint meg kell jelennie a piacon ahhoz, hogy ott kommunikációs eszközként ki tudja fejteni a hatásait.⁴⁵

56. Azt követően, hogy a Duma és a GSI eltávolították a Mitsubishi védjegyeket az emelőtargoncákról, és azokat e vállalkozások védjegyeire cserélték le, nyilvánvaló számomra, hogy nem *használják* a Mitsubishi megkülönböztető megjelöléseit. Más kérdés, hogy az átmárkázás tárgyát képező megjelölések („Duma” és „GSI”) mutatnak-e valamilyen hasonlóságot a Mitsubishi védjegyekkel, amely hasonlóságot ez utóbbi védjegyek jogosultja sem erősíti meg, és az nem is tűnik valószínűnek (bár ez olyan ténykérdés, amelyet a kérdést előterjesztő bíróságnak kell tisztáznia).

57. Amennyiben ez így van, ahogy azt gondolom, nincs jelentősége annak – a védjegyjog szempontjából –, hogy a Duma és a GSI által forgalmazott áruk nagyjából hasonlóak a Mitsubishi áruhoz. A jelen ügyben egy olyan kérdést kell megválaszolni, amely a jogosulthoz tartozó védjegyek használatára, azaz a megkülönböztető megjelölésre ilyen minőségében vonatkozik, nem pedig a védjegyekkel megjelölt termékek kisebb vagy nagyobb fokú hasonlóságára.

41 A 2015. július 16-i TOP Logistics és társai ítélet (C-379/14, EU:C:2015:497), 43. pont.

42 Vagy az azzal megegyező, a 207/2009 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének b), c) és e) pontja. Lásd: 2003. április 8-i Linde és társai ítélet (C-53/01, C-54/01 és C-55/01, EU:C:2003:206), amely a termék formájából álló megjelölés lajstromozása iránti kérelemről szól olyan önjáró targoncák és egyéb mozgó munkagépek tekintetében, amelyek vezetőfülkével, különösen villás emelővel rendelkeznek.

43 Azon feltételekről, amelyek mellett valamely szín védjegyként lajstromozható, lásd: 2004. október 21-i KWS Saat kontra OHIM ítélet (C-447/02 P, EU:C:2004:649), 79. pont.

44 2010. március 23-i Google France és Google ítélet (C-236/08–C-238/08, EU:C:2010:159), 65. cikk, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

45 Az írásbeli észrevételeinek 24–26. pontja.

c) *Teleológiai értelmezés*

58. A Bíróság szerint a 2008/95 irányelv 2. cikke határozza meg a védjegy által teljesítendő alapvető rendeltetést, amikor úgy rendelkezik, hogy csak azon megjelölések részesülhetnek védjegyoltalomban, amelyek alkalmasak arra, hogy valamely vállalkozás áruait vagy szolgáltatásait megkülönböztessék más vállalkozások áruitól vagy szolgáltatásaitól.⁴⁶

59. A védjegy tehát oltalmat jelent arra nézve, hogy milyen módon különbözteti meg a termékeit: biztosítja számára a megjelölés monopóliumát, amely ellen harmadik személyek a piaci információk átláthatósága érdekében felléphetnek, hogy úgy azonosítsa az említett termékeket, hogy azok összekapcsolhatók legyenek az oltalom alatt álló megjelöléssel. Ha valamely áruról eltávolítják azt a megjelölést, amely addig azt megkülönböztette, ez megtévesztheti a fogyasztót vagy tisztességtelen kereskedelmi magatartást valósíthat meg, de hangsúlyozom, nem ezért *használják* visszaélészerűen a védjegyet, amely eddig ugyanazon árun szerepelt.

60. Ahogy azt később kifejtem, ilyen jellegű cselekmény esetén, amely a fogyasztó megtévesztését vagy tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot eredményez, a megfelelő jogi válaszlelésnek egyéb eljárási lehetőségei vannak.

d) *Az összehasonlító joggal kapcsolatos megjegyzés*

61. Néhány tagállam joga megerősíti ezt az álláspontot. Három példára szorítkozom.

62. Az Egyesült Királyságban⁴⁷ a védjegy eltávolítása a védjeggyel ellátott termékekről nem nyitja meg a jogosult számára a márkamentesítés (*debranding*) elleni fellépéshez való jogot, feltéve hogy az teljes, azaz az egész korábbi megjelölést eltávolították. A brit ítélkezési gyakorlat egyetért ezzel az elgondolással, amely nem ismeri el, hogy az a személy, aki e magatartást tanúsítja, megsérti a védjegyjogosult azon jogát, hogy a harmadik személy által történő használat ellen felléphessen.⁴⁸

63. A német jogban a jogelmélet szintén támogatja, hogy az eredeti védjegy eltávolítása nem felel meg a védjegyjog megsértésére vonatkozó alkalmazási feltételeknek.⁴⁹ A Bundesgerichtshof (szövetségi legfelsőbb bíróság, Németország) ítélkezési gyakorlatán alapszik, amely a brit ítéletekkel összhangban úgy rendelkezik, hogy: „*ha a módosított vagy nem módosított árut elidegenítik a gyártó védjegyének eltávolítását követően, a gyártó nem indíthat védjegyjogi eljárásokat, mivel a lajstromozott védjegy használatára nem került sor*”.⁵⁰

64. Kétségtelen, hogy Franciaországban „a jogszerűen elhelyezett védjegy eltávolítása vagy módosítása” az adott védjegy jogosultját megillető jog megsértésének minősül. Ez azonban azért van így, mert a jogalkotó a Code de la propriété intellectuelle (szellemi tulajdonról szóló törvénykönyv) L 713-2. cikkében kifejezetten bevezette a szóban forgó magatartás tilalmát, a jogosult hozzájárulását

46 2014. március 6-i Backaldrin Österreich The Kornspitz Company ítélet (C-409/12, EU:C:2014:130), 21. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

47 Stothers, Ch., *Parallel Trade in Europe – Intellectual Property, Competition and regulatory Law*, Hart Publishing, Portland (Oregon), 2007., 84. és 85. pont.

48 Court of Appeal (Civil Division) (fellebbviteli bíróság, polgári kollégium, Egyesült Királyság), 2008. február 21-i Boehringer Ingelheim KG & Anor kontra Swingward Ltd. ítélet, [2008.] EWCA Civ. 83. Az 51–53. cikk így szól: „Total de-branding in general is far from uncommon. [...] To say that removing (or not applying) the original supplier's mark to the goods amounts to an infringement would be absurd: traders have [...] applied their own trade marks to goods for centuries. There is no harm in it. [...] Going back to the legislation, such total de-branding is clearly not an infringement. *There is simply no use of the trade mark in any shape or form.* Total de-branding does not fall within Art. 5 at all. No defence is needed. [...] So a trade mark owner has no right to insist that his trade mark stays on the goods for the aftermarket”. Kiemelés tőlem.

49 Lásd például: Hacker, F., „Teil I Anwendungsbereich – § 2”, in: Ströbele, P. / Hacker, F., *Markengesetz – Kommentar*, Carl Heymanns kiadó, 9. kiadás, Köln, 2009., 48. o., 62. pont.

50 2007. július 12-i „CORDARONE ítélet” (I ZR 148/04), 24. pont. Nem hivatalos fordítás.

kivéve.⁵¹ Az a tény, hogy e szabályt a védjegy visszaélészerű *használata* elleni kiegészítő oltalomként be kellett vezetni, azt jelzi, hogy enélkül azt nem lehet számos azon jogosultság közé sorolni, amelyeket a 2008/95 irányelv 5. cikkének (3) bekezdése és a 207/2009 rendelet 9. cikkének (2) bekezdése a védjegyjogosult javára állapít meg.

65. Bár tudatában annak, hogy e példák a belső jogra vonatkoznak, amelyben a jogkimerülés elve irányadó, egyszer sem nyer megállapítást, hogy a képviselt álláspont igazolása (amely a „*no use, no infringement*” szabályában foglalható össze) az említett elvvel kapcsolatban fennállna.

e) A jogalkotó szerepe

66. Még ha a tagállami jogok jelentős különbségeket mutatnak is a márkamentesítésnek és az átmárkázásnak a védjegy visszaélészerű használatának esetei közé sorolásával történő jogszabályba foglalásával kapcsolatban, ez annak tudható be, hogy az uniós jogalkotó tartózkodott az erre vonatkozó döntéshozataltól. A 2008/95 irányelv 5. cikkének (3) bekezdése és a 207/2009 rendelet 9. cikkének (2) bekezdése csupán a védjegyek *használatát* szabályozza, de ennél többet nem tesz: ebből következően jogalkotási szabadságuk keretében a tagállamok a megkülönböztető megjelölés *használatának hiányára* (vagy eltávolítására) vonatkozóan saját szabályokat hozhatnak, támogatva vagy ellenezve azt.

67. Ha elfogadjuk azon értelmezést, miszerint a használat hiánya, mindennek ellenére, *használatnak* minősül, a hivatkozott két cikk értelmében véve olyan jelentőséget tulajdonítanánk az uniós jognak, amely véleményem szerint túllépi az említett szabályozás szerint annak tulajdonított értelmet, és amelyet a tagállamok nem írtak elő (amit az is bizonyít, hogy néhány tagállam továbbra is elutasítja azt). Ezzel egy *értelmezési* feladat elvégzése címén inkább egy *jogalkotási* megoldást fogadnánk el.

3. A védjegy funkciói

68. A Bíróság ítélezési gyakorlatában, legalábbis a 2008/95 irányelv 5. cikke (1) bekezdésének a) pontjában foglalt „kettős azonosság” esetén, a kizárólagos jog gyakorlását olyan esetekre tartják fenn, amelyekben a *megjelölés* harmadik személy általi *használata* sérti vagy sértheti a védjegy valamelyik funkcióját, akár azon alapvető funkciójáról van szó, hogy tanúsítja a védjeggyel érintett áru vagy szolgáltatás származását, akár valamely egyéb funkciójáról.⁵² Az egyéb funkciók közé tartozik, különösen, az áru vagy szolgáltatás minőségének tanúsításának funkciója, a kommunikáció, a beruházás vagy a reklám funkciói.⁵³

69. Mindenképpen meg kell említeni, hogy a Bíróság mindig az oltalom alatt álló megjelölések használatát hangsúlyozza. Mivel azt állítom, hogy a jelen ügyben valójában nem került sor a Mitsubishi védjegyek használatára, szükségtelennek tartom e védjegyek saját funkcióinak esetleges sérelmére vonatkozó vitával foglalkozni, amely vita csak a használat fennállása esetén nyer értelmet.

⁵¹ Az említett törvénykönyvbe az 1992. július 1-jei 92-597. sz. törvénnyel bevezetett rendelkezés (a JORF melléklete, 1992. július 3.).

⁵² 2010. március 23-i Google France és Google ítélet (C-236/08–C-238/08, EU:C:2010:159), 79. pont; 2011. szeptember 22-i Interflora és Interflora British Unit (C-323/09, EU:C:2011:604), 38. pont. Kiemelés tőlem.

⁵³ 2011. július 12-i L'Oréal és társai ítélet (C-324/09, EU:C:2011:474), 58. pont.

70. Ha ezzel szemben a védjegyjogosult által megtiltható használat fogalmának hatálya alá nem tartozhatnak olyan magatartások, mint amelyek a jelen ügyben elemzés tárgyát képezik, meg kell vizsgálni, hogy sérült-e a védjegy azon funkciója, amely a termékek származásának megállapítására irányul.⁵⁴ Ez inkább ténykérdés, amelyet az alapügyben eljáró bíróságnak kell tisztáznia, azt is figyelembe véve, hogy a raktározási tevékenységek során alkalmazott emelőtargoncák vagy ehhez hasonló gépek speciális jellege miatt a fogyasztók köre általában a magasabb szintű figyelmet tanúsító szakemberekből áll.⁵⁵

71. E tekintetben az előzetes döntéshozatalra utaló határozatban szereplő adat akkor bírhat jelentőséggel, ha – az alapügyben eljáró bíróság állítása szerint (előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdés) – a terméket átmárkázása ellenére a fogyasztók továbbra is a Mitsubishitől származó terméknek tekintették, és kevésbé tűnik valószínűnek, hogy nem valósult meg megtévesztés azon vállalkozást illetően, amelytől származik.⁵⁶

C. Az áruk vámraktározási eljárás alá vonása

72. Az eddig kifejtettekből arra következtetek, hogy azon megjelölés eltávolítása, amely bizonyos terméken szerepelt, nem minősül a védjegy olyan használatának, amelynek végrehajtásához elengedhetetlen az érintett védjegyjogosult hozzájárulása. Más megjelölés elhelyezése alapján az említett jogosult csak akkor tilthatná meg a termékek forgalmazását, ha az átmárkázás az eredeti megjelöléssel azonos vagy ahhoz hasonló lenne, ennek megtörténte viszont a jelen ügyben az iratokból nem tűnik ki.

73. Amennyiben ez így van, a vámjog alkalmazásával kapcsolatban felmerülő problémák valójában a jelen jogvita szempontjából kevésbé érdekesek. Főszabály szerint, amíg az áruk vámraktárban találhatóak, az Unión belül védett védjegyjogok nem sérülhetnek. Továbbá, az áruk EGT-n belüli első forgalomba hozatalára vonatkozó kérdések csak a védjegyjog szempontjából merülnek fel, ha olyan megkülönböztető megjelöléssel ellátott termékekről van szó, amelyek jogosultja azok sérelmét állapítja meg. Ha ellenben e megjelöléstől megfosztott termékekről van szó, hangsúlyozom, az eltávolított védjegy jogosultja már nem alapozhatja e jogcímre az eljárását (esetlegesen más jogcímekre igen).

74. Mindenesetre, másodlagos jelleggel állást foglalok a benyújtott többi észrevétellel kapcsolatban.

1. A csalásra vonatkozó állításról

75. A Mitsubishi fenntartja, hogy a márkamentesítési és átmárkázási gyakorlatok sértik a védjeggyel ellátott termékek első forgalomba hozatalának ellenőrzéséhez való jogát,⁵⁷ amennyiben egyetlen céljuk e jog megkerülése és hatástalanítása. Az elméletének alátámasztására a TOP Logistics és társai ítélet egy részletét idézi.⁵⁸

54 Ilyennek tekinti azon funkciót, „amelynek köszönhetően lehet a védjeggyel jelölt árut vagy szolgáltatást egy adott vállalkozástól származóként azonosítani, amely azon vállalkozás feladata, amelynek felügyelete alatt az árut vagy a szolgáltatást forgalmazzák”. 2014. március 6-i Backaldrin Österreich The Kornspitz Company ítélet (C-409/12, EU:C:2014:130), 20. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

55 E tekintetben: 2009. február 6-i MPDV Mikrolab kontra OHIM végzés (C-17/08 P, EU:C:2009:64), 28. és 29. pont.

56 A 2007. január 25-i Adam Opel ítélet (C-48/05, EU:C:2007:55), 24. pont.

57 Az alábbi ítéleteket idézi: 1999. július 1-jei Sebago és Maison Dubois ítélet (C-173/98, EU:C:1999:347), 21. pont; 2001. november 20-i Zino Davidoff és Levi Strauss ítélet (C-414/99–C-416/99, EU:C:2001:617), 33. pont.

58 2015. július 16-i ítélet (C-379/14, EU:C:2015:497), 48. pont: „a harmadik személyek minden olyan cselekménye, amely megakadályozza a lajstromozott védjegy jogosultját abban, hogy az ítélkezési gyakorlat által elismert [...] azon jogát valamely tagállamban vagy tagállamokban gyakorolja, hogy az e védjeggyel ellátott áruk EGT-n belüli első forgalomba hozatalát ellenőrizhesse, a természeténél fogva a védjegy előbb említett, alapvető funkcióját veszélyezteti. Az áruknak az érintett védjegyjogosult beleegyezése nélkül történő behozatala és azoknak az Unión belüli fogyasztásra bocsátásig adóraktárban való tárolása azzal a hatással jár, hogy megfosztja e védjegy jogosultját attól a lehetőségtől, hogy ellenőrizni tudja a védjegyével ellátott áruknak az EGT-n belüli első forgalomba hozatalának körülményeit.”

76. A jogszabályok megkerülésével kapcsolatos érvelést nem könnyű alátámasztani. A kérdést előterjesztő bíróság a kérdéseiben valójában nem is vetette fel e fogalmakat. Mindazonáltal, mivel az említett bíróság (a márkamentesítésre vonatkozó) első kérdését kiterjesztette a márkamentesítést követően az áruk EGT-be való behozatalára vagy az EGT-n belüli forgalmazására, nincs akadálya annak, hogy megvizsgáljuk, hogy a vámjogi szabályozás alkalmazása a jelen ügyben csalárd módon történhetett-e.

77. A Bíróság kimondta, nem lehet az uniós jogi normákra csalárd módon vagy visszaélészerűen hivatkozni.⁵⁹ Annak megállapításához, hogy ez így van-e, együttesen fenn kell állnia:

- „az objektív körülmények összességének, amelyből annak kell következnie, hogy az uniós szabályozás által előírt feltételek formális betartása ellenére nem valósul meg e szabályozás célja”,
- „az uniós szabályozás alapján jogosulatlan előnyszerzésre irányuló szándéknak [...] oly módon, hogy mesterséges módon teremti meg az előny megszerzéséhez szükséges feltételeket”.⁶⁰

78. Jóllehet a márkamentesítés és a későbbi átmárkázás alkalmazásával a Duma és a GSI behozhatja az EGT-be az eredetileg a Mitsubishi által gyártott emelőtargoncákat, de ezt az uniós jog saját műszaki követelményeinek való megfeleltetéssel teszik. Hangsúlyozni kell továbbá, hogy nem e gyártó védjegyeinek és (egyéb megkülönböztető megjelöléseinek), hanem a saját védjegyeinek és (egyéb megkülönböztető megjelöléseinek) feltüntetésével kívánja azokat értékesíteni.

79. A Duma és a GSI ennél fogva nem sérti meg a lajstromozott védjegy jogosultjának jogát, amely előnyt élvez az említett védjeggyel még ellátott termékek behozatala során. Ez következik a 2008/95 irányelv 5. cikke (3) bekezdésének c) pontjából („a megjelölést hordozó áruk behozatala vagy kivitele”).⁶¹

80. A TOP Logistics és társai ítéletre⁶² való hivatkozás valójában nem segíti a Mitsubishi érvelését. Az ítélet a védjegyjogosult azon jogáról szól, amely az *említett védjeggyel megjelölt* termékek EGT-n belüli első forgalomba hozatalának ellenőrzésére irányul. Az említett ügyben az árukat szabad forgalomba bocsátották és később jövedékiadó-felfüggesztési eljárás alá vonták, ami a jelen ügyben nem áll fenn. Egyébként a Duma és a GSI által a targoncák tekintetében alkalmazott ügyletek esetleg a Vámkódex végrehajtási rendelete 531. cikkének hatálya alá is tartozhatnak, amely kifejezetten elfogadja a „védjegyek elhelyezésében vagy eltávolításában” megnyilvánuló szokásos átalakításokat.⁶³

81. Összefoglalva úgy látom, hogy nem valósult meg a jogszabályok megkerülése vagy joggal való visszaélés az alperesek részéről, mivel:

- Az áruk vámraktározási eljárás alá vonása során végzendő átalakításoknak jogszerű célja van (a műszaki követelményeknek való megfeleltetés), és a termékek jogi szempontból még nem az EGT-n belül találhatóak.
- A szóban forgó védjegyek jogosultja nem léphet fel a termékek EGT-n belül való fogyasztása céljából történő szabad forgalomba bocsátása ellen, ha a védjegyek ilyen minőségükben nem válnak érzékelhetővé a fogyasztó számára.
- Ilyen feltételek mellett a jogosult helyzete inkább az áru közvetlen behozatalának esetéhez hasonlítható, az áruk EGT-n kívüli márkamentesítését és átmárkázását követően.

59 2014. július 17-i Torresi ítélet (C-58/13 és C-59/13, EU:C:2014:2088), 42. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

60 2015. január 28-i ÖBB Personenverkehr ítélet (C-417/13, EU:C:2015:38), 56. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

61 Kiemelés tőlem.

62 2015. július 16-i ítélet (C-379/14, EU:C:2015:497).

63 Úgy vélem, hogy nem kell elmélyedni e kérdésben, mivel a jogvita nem terjed ki a Vámkódex végrehajtási rendelete 531. cikke szerinti esetre.

2. A vámeljárást alá vont áru használata a gazdasági tevékenység körében

82. A Bizottság szerint ez nem minősíthető csalásnak, de ha fennállnak olyan okok, amelyek arra engednek következtetni, hogy a termékek az EGT-n belüli fogyasztók felé terelődhetnek, akkor gazdasági forgalomban való használatról beszélhetünk, aminek következtében a védjegyoltalom megsértéséről van szó, azon vámraktározási eljárás ellenére, amely alá az árukat vonták.⁶⁴ A Bíróság néhány ítélete ezen álláspont mellett érvel.

83. A Bizottság által említett három ítélet harmadik országból származó és felfüggesztő eljárás alá vont kalózárúkról (másolatok vagy utánzatok), hamisított árukról (a védjegyet nem a jogosult által előállított terméken tüntették fel),⁶⁵ vagy a gyártó védjegyét megtartó eredeti árukról szól. Mindezen esetekben a kérdések arra irányultak, hogy a védjegyjogosult felléphet-e a termék felfüggesztő eljárás hatálya alá vonása során végzett értékesítésével vagy (felkínálásával) szemben, annak pusztán kockázata esetén, hogy azt az EGT-n belül forgalomba hozzák.⁶⁶

84. Márpedig a jelen ügyben egyfelől a kérdést előterjesztő bíróság által kifejtettek közül az következik, hogy az árukat a gyártó (Mitsubishi) megjelölésével nem értékesítették és nem is kínálták fel az EGT-n belül, amíg vámraktározási eljárás alatt álltak. E tekintetben egyébként a védjegyjogosultat terheli azoknak a körülményeknek a bizonyítása, amelyek alapján gyakorolható a tilalmi jog (a 2008/95 irányelv 5. cikke és a 2007/2009 rendelet 9. cikke), ennek során vagy a védjeggyel ellátott nem közösségi áruk szabad forgalomba bocsátását, vagy a felkínálásukat, illetve eladásukat kell bizonyítani.⁶⁷

85. Következésképpen, amíg nem szolgáltatnak ilyen jellegű bizonyítékot, a vámraktározási eljárás alatt álló termékek ennek pusztán tényénél fogva nem sérthetnek ipari tulajdonjogot.⁶⁸ Az áruk említett eljárás alá vonása során egyébként a Vámkódex 141. cikke és a végrehajtási rendelet már említett 531. cikke értelmében jogszabály alapján jogszerűnek elismert szokásos átalakítások végezhetők az árukon.

86. Másfelől, az áru európai fogyasztók felé való eltérítésének kockázata az említett három ügyben abból származott, hogy az árukat, felkínálásuk vagy az ügyfeleknek való viszontértékesítése esetén, az eredeti gyártó megjelölésével vezethették volna be az EGT-be, ami valójában a védjegyjog megsértését eredményezi. Ilyen körülmény ellenben nem merült fel a jelen ügyben: a felfüggesztő eljárás alatt végzett átalakításokat (többek között márkamentesítés és átmárkázás) követően az áruk nem versenyeztek a piacon ugyanolyan megjelöléssel ellátott azonos árukkal.

87. Fennállt ugyanis annak a lehetősége, hogy a Duma harmadik országokba kiviszi az átalakított targoncákat,⁶⁹ ami egyébként nem érinti a jogosult védjegyjogát, amíg az árut előzetesen szabad forgalomba nem bocsátják. Ilyen körülmények között az áruk lefoglalása feltételezte volna a védjegyjogok sérelmének vélelmét, amely összeegyeztethetetlen a korábban kifejtett ítélkezési gyakorlattal.

64 Az alábbi ítéletekre utal: 2005. október 18-i Class International ítéletre (C-405/03, EU:C:2005:616), 58. pont; 2011. július 12-i L'Oréal és társai ítélet (C-324/09, EU:C:2011:474), 67. pont; 2011. december 1-jei Philips és Nokia ítélet (C-446/09 és C-495/09, EU:C:2011:796), 57–62. pont.

65 Lásd: 2011. december 1-jei Philips és Nokia ítélet (C-446/09 és C-495/09, EU:C:2011:796) 31., 32., 41., 42. és 51. pont.

66 2005. október 18-i Class International ítélet (C-405/03, EU:C:2005:616) 13–16. pont; 2011. július 12-i L'Oréal és társai ítélet (C-324/09, EU:C:2011:474) 26–32. pont.

67 2005. október 18-i Class International ítélet (C-405/03; EU:C:2005:616), 75. pont.

68 2011. december 1-jei Philips és Nokia ítélet (C-446/09 és C-495/09, EU:C:2011:796), 56. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

69 A Duma a tárgyaláson megerősítette, hogy saját védjeggyel ellátott emelőtargoncákat visz ki egyéb országok mellett Marokkóba és Oroszországba.

88. A Bizottság az EGT-be való esetleges behozatal időpontjában kizárólag a termékek forgalmazására összepontosít,⁷⁰ figyelmen kívül hagyva azt, hogy a termékeken megjelenik-e a védjegy vagy az hiányzik. E körülmény pedig, véleményem szerint, jelentőséggel bír. Azon jogi fikció, miszerint a vámraktározás alatt álló áruk nem az EGT piacán vannak, az említett árukat közvetlenül harmadik országokból behozott azon termékekhez teszi hasonlónak, amelyeket szintén márkamentesítettek vagy átmárkáztak: ilyen esetben a jogosult nem indíthat védjegybitorlási keresetet ezen áruk visszatartásához, amit a jelen ügyre is ki kell terjeszteni.

89. Másként fogalmazva, ha a védjegyjogosult nem tud fellépni a saját áruinak az EGT-be történő behozatala ellen, azt követően, hogy valamely harmadik személy a hozzájárulása nélkül márkamentesítette és átmárkázta azokat, mivel nem áll fenn a lajstromozott megjelölés használata, a vámraktározási eljárás alatt átalakított olyan eredeti saját árukkal kapcsolatban se tehesse ezt meg, amelyek jellegüknél fogva nem közösségi áruk.

D. A tisztességtelen versenyre vonatkozó szabályozás által biztosított védelem

90. A megtévesztő és összehasonlító reklám mellett⁷¹ az uniós jog részben harmonizálta a tisztességtelen versenyre vonatkozó jogot az üzleti vállalkozásoknak a fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatai tekintetében.⁷²

91. Ezzel szemben a kereskedők közötti viszonyban tanúsított tisztességtelen magatartások az Unió területén jelenleg ritkán képezik külön szabályozás tárgyát. Az ezzel szembeni fellépéshez az egyes tagállamokban irányadó nemzeti szabályozást kell alkalmazni. Nem lehet azzal érvelni, ahogyan azt a Bizottság a tárgyaláson tette, hogy az Unióban a vállalkozások közötti tisztességtelen versenyre vonatkozó szabályok harmonizációjának hiánya esetén célszerű a védjegyjogosult jogát az ítélkezési gyakorlat útján erősíteni. A belső piac fokozatos kialakítása következtében el kell fogadni, hogy a nemzeti jogok harmonizációjára irányuló intézkedések hiánya esetén az ezek közötti eltérések mindaddig jogszerűek, amíg uniós jogalkotási eljárásokkal nem orvosolják ezt a helyzetet.

92. Továbbá, a 2008/95 irányelv (13) preambulumbekzdéséből az következik, hogy a tagállamokra kötelező érvényű a Párizsi Egyezmény, amelynek 10 bis cikke a tisztességtelen verseny ellen hathatós védelem biztosítására kötelezi azokat.⁷³ Észszerűen elvárható tehát, hogy a különbségek ellenére mindegyik tagállam rendelkezzen e célt követő jogszabályi rendelkezésekkel.

93. Vannak olyan tagállamok,⁷⁴ amelyek a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokra vonatkozó irányelv rendelkezéseinek alkalmazását kiterjesztették a kereskedők egymás közötti kapcsolataira. Ezen irányelv értelmében ugyanis a védjegy eltávolítása valamely termékről és másikkal való felváltása, valószínűleg és a körülményektől függően vagy az 5. cikk (1) bekezdése szerinti általános rendelkezés (mint „tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat”), vagy ugyanazon cikk (4) bekezdése a) pontjának (mint „megtévesztő gyakorlat”) hatálya alá tartozik.

⁷⁰ Az írásbeli észrevételének 27. pontja.

⁷¹ A megtévesztő és összehasonlító reklámról szóló, 2006. december 12-i 2006/114/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2006. L 376., 21. o.) A védjegyekkel kapcsolatban lásd különösen a 4. cikkét.

⁷² A belső piacon az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól, valamint a 84/450/EKG tanácsi irányelv, a 97/7/EK, a 98/27/EK és a 2002/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvek, valamint a 2006/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról szóló, 2005. május 11-i 2005/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv („Irányelv a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról”) (HL 2005. L 149., 22. o.).

⁷³ Lásd a jelen indítvány 14. pontját.

⁷⁴ A Ley española 29/2009, de 30 de diciembre, por la que se modifica el régimen legal de la competencia desleal y de la publicidad para la mejora de la protección de los consumidores y usuarios (a tisztességtelen verseny és a reklám jogi szabályozásának a fogyasztók és felhasználók védelmének javítása céljából történő módosításáról szóló, 2009. december 30-i 29/2009. sz. spanyol törvény; a BOE 2009. december 31-i 315. száma, 112039. o.) egységes jogi szabályozást állapít meg a megtévesztésre irányuló cselekmények és agresszív cselekmények tisztességtelen jellegére vonatkozóan, és azonos szintű kiigazítást ír elő, függetlenül attól, hogy a címzetjeik fogyasztók vagy vállalkozók.

94. Más olyan jogrendekben, mint a német jogrend, a jogelmélet a termékek márkamentesítésének és átmárkázásának eseteit olyan magatartásoknak tekintik, amelyek alapvetően alkalmasak a verseny akadályozására (*Wettbewerbsbehinderung*), konkrétan, mint az értékesítést (*Absatzbehinderung*) és a reklámozást akadályozó tényezők (*Werbebehinderung*).⁷⁵

95. E hivatkozások bevezetésével nem azon lehetőségekbe kívánok beavatkozni, amelyeket a kérdést előterjesztő bíróság a nemzeti joga keretében a jogvita tárgyát képező magatartás minősítéséhez találhat. Mindössze azon nézőpont ismertetésére szorítkozom, amelyből sejthetők az esetleges jogellenes magatartással szembeni eljárásjogi válaszok, amelyek túllépik a magának a védjegyjognak a területét.⁷⁶

V. Véggövetkeztetés

96. A fent kifejtettekre figyelemmel azt javaslom a Bíróságnak, hogy a Hof van beroep Brussel (brüsszeli fellebbviteli bíróság, Belgium) által előterjesztett kérdésekre a következő választ adja:

„A védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 2008. október 22-i 2008/95/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 5. cikke és [az uniós] védjegyéről szóló, 2009. február 26-i 207/2009/EK tanácsi rendelet 9. cikke alkalmazásában nem minősül védjegyhasználatnak a termékeken elhelyezett megjelöléseknek harmadik személy által a védjegyjogosult hozzájárulása nélkül történő eltávolítása, ha:

- a szóban forgó árukat ezt megelőzően nem hozták forgalomba az Európai Gazdasági Térségben, mivel azokat vámraktárban tárolják, ahol az uniós műszaki szabványoknak való megfeleltetés céljából átalakítják őket; és
- a megjelölések eltávolítását abból a célból végzik el, hogy az eredeti védjegytől eltérő (új) védjeggyel ellátott említett árukat az Európai Gazdasági Térségbe hozzák és ott forgalmazzák.”

⁷⁵ Lásd: Fezer, K.-H., *Markenrecht*, 4. kiadás, C. H. Beck, München, 2009, 249. o., 87. és 88. pont; valamint Hacker, F., in: Ströbele, P. / Hacker, F., *Markengesetz – Kommentar*, 9. kiadás, Carl Heymanns kiadó, Köln, 2009, 48. o., 62. pont. Mindkét mű a német bíróságok ítélkezési gyakorlatából idéz.

⁷⁶ Bár az alapügyben eljáró bíróság nem tett fel kérdést e tekintetben, a Mitsubishi azt állítja, hogy a Duma és a GSI ellen előterjesztett keresete másodlagos jelleggel szintén a tisztességtelen versenyre vonatkozó belga szabályokon alapszik.